

Bo Ljungberg
Norrskensbacken 5
146 46 TULLINGE

Rapport
2021-12-14
C&Mprojekt

Bedömning av förutsättningarna för eventuella yngelkolonier respektive övervintringsplatser för fladdermöss vid hotell Hasselbacken och i anslutande parkområde på Djurgården.

Inledning och sammanfattning

Två korta besök på platsen, 25 november respektive 30 november 2021. Vid första besöket fick jag se vilket område som det gällde och hur det såg ut i parken och försöka bedöma hur troligt det är med yngelkolonier av fladdermöss där. Tillsammans med uppdragsgivaren gick vi igenom vilka förutsättningar som gäller rent allmänt för förekomster av fladdermöss. Jag berättade då om några inventeringar som gjorts på Djurgården av två fladdermusforskare relativt nyligen, plus den inventering som jag själv var inblandad i och som skedde inom Skansens område i maj 2021.

Tidpunkten på året för att inventera fladdermöss är ju inte optimal vilket redan var känt av uppdragsgivaren. Eventuella förekomster av övervintrande fladdermöss skulle dock kunna finnas framförallt i byggnader. Den enda byggnaden som fanns på fastigheten var hotellet.

Vid andra besöket träffade jag fastighetschefen då jag skulle kolla efter eventuella övervintrande fladdermöss på vindar och källare i hotellet. Som framgår av det som följer i rapporten så bedömdes det i princip lönlöst att besöka vinden och källaren i hotellet för att leta efter övervintrande fladdermöss.

Sammanfattningsvis bedöms inte hotell Hasselbacken och dess parkområde som ett potentiellt område för yngelkolonier respektive övervintringsområde för fladdermöss om man ser till de biotoper och strukturer som finns i området m.m.

Områdets förutsättningar för fladdermöss

Även om det är fel tidpunkt för att inventera fladdermöss så kan man konstatera att träden i parken består av relativt unga träd av lind, lönn, ek och hästkastanj m.m. Ett undantag är "Bellmaneken" som dock är plomberad med cement. Således finns inga håligheter, som jag kunde se, vilka skulle kunna utnyttjas som bohål för yngelkolonier. Dessutom

finns olika anordningar i parken såsom serveringar m.m. med olika typer av belysning som inte är optimalt för fladdermöss. Det är nämligen känt att olika former av belysningar missgynnar fladdermöss på olika sett (ljusföreningar). Fasadbelysningar på större byggnader innebär exempelvis att fladdermöss inte gärna utnyttjar vindsutrymmen som koloniplatser eller som övervintringsplatser. Den belysning som finns ute vid den stora vägen (Djurgårdsvägen) utgör sannolikt också en barriär för jagande fladdermöss sommartid.

Sommaren 2018 gjorde två fladdermusforskare, den framlidne Jens Rydell och Johan Eklöf en inventering av fladdermöss på Djurgården på uppdrag av Kungliga Djurgårdsförvaltningen. Syftet med denna inventering var bland annat att undersöka fladdermusförekomster i relation till förekomsten av gatlampor och annat artificiellt ljus. Resultatet från nämnda inventering tydde på att reproduktionen av fladdermöss på Djurgården begränsades av gatlampor och annat ljus (Rydell, J. och Eklöf, J., 2019-03-23, Fladdermöss på Djurgården – Del 1. Inventering av fladdermöss och belysning - På uppdrag av Kungliga Djurgårdens förvaltning 2018) Denna rapport ger stöd för mina synpunkter som jag framfört ovan.

När jag vid andra besöket träffade fastighetschefen fick jag beskrivet hur det såg ut på vinden. För att komma dit upp måste man gå ut på taket och sedan ta sig ned till en låg vind där man måste krypa p.g.a. den låga takhöjden. Med den beskrivningen bedömdes det inte vara en lämplig vind för övervintrande fladdermöss och några fladdermöss hade heller inte observerats där enligt fastighetschefen. Något annat som talade för att vinden inte var lämplig som övervintringsplats var den belysning som finns under takfoten (se bilder i bilaga 1). Källaren i hotellet var heller inte något utrymme som lämpade sig för övervintrande fladdermöss. Således gjorde vi inga försök att ta sig upp på vinden och besöka källaren i hotellet.

Enligt den nämnda inventeringen som gjorts på Djurgården 2018 så fanns observationer av nordfladdermöss under yngelperioden även inom områden som var starkt påverkade av belysning. Men då bör påpekas att nordfladdermöss ibland utnyttjar områden vid gatlampor för att jaga insekter som dras till ljuset. Sannolikt har dock dessa nordfladdermöss sina eventuella yngelkolonier i områden som inte är så starkt påverkade av ljusföreningar en bit därifrån. I sammanhanget kan nämnas att när

jag deltog i "Bioblitz" på Skansen under natten mellan den 22 - 23 maj så hörde jag med hjälp av min fladdermusdetektor såväl nordfladdermöss som dvärgpipistreller kring de äldre byggnaderna i de "gamla stadskvarteren på Skansen", inte så långt ifrån Hasselbacken.

Slutord

Min bedömning är ifall man skulle göra en fladdermusinventering på sommaren, under yngelperioden så skulle man mycket väl kunna få registreringar av såväl dvärgpipistreller som nordfladdermöss vid Hasselbacken. Men då kommer sannolikt dessa observationer vara av mer tillfällig karaktär och sannolikt finns det inga yngelkolonier av fladdermöss på den aktuella fastigheten.

Jag anser därför att det inte finns behov av att göra någon noggrannare fladdermusinventering på denna tomt med hänsyn till de miljöer som finns just här och i omgivningen.

Tullinge den 14 december 2021

Bo Ljungberg

BL Naturkonsult

Bilaga 1. Bilder tagna vid besöken den 25 respektive 30 november 2021